

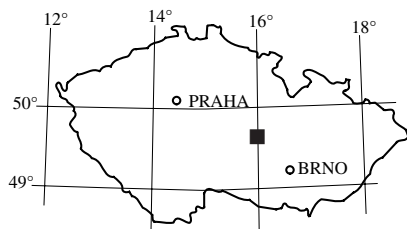
KŘÍDOVÉ SEDIMENTY NA ÚZEMÍ LISTŮ 13-444 HLINSKO A 14-333 SVRATKA

Cretaceous sediments in the area of the map sheets 13-444 Hlinsko and 14-333 Svatka

PŘEMYSL ZELENKA

Česká geologická služba, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

(13-44 Hlinsko, 14-33 Polička)

Key words: geological mapping, Cretaceous sediments, Bohemian Cretaceous Basin

Abstract: Denudation relics of clayey sands and gravels as well of sandy clays with coalified plant remains cover the crystalline basement in the surroundings of Kameničky, Krejcar, Chlumětín, and Svatka (Eastern Bohemia, Southern Moravia – Czech-Moravia Highlands, about 10kms to the SE from Hlinsko). These sediments probably belong to Peruc Member of the Bohemian Cretaceous Basin.

Realizací čtyř mělkých mapovacích vrtů na podzim roku 2004 byly ukončeny terénní práce související se základním výzkumem a mapováním křídových sedimentů v s. části CHKO Žďárské vrchy na území listů 13-444 Hlinsko a 14-333 Svatka. Oproti starším poznatkům byl tak především upřesněn plošný rozsah zdejších denudačních reliktů.

Písčitojíllovité sedimenty, pokrývající svratecké krystalinikum v plochem, zakrytém a převážně zalesněném terénu v širším okolí Kameniček, Krejcaru, Chlumětína a Svatky, byly s určitými výhradami řazeny k uloženinám české

křídové pánve již staršími autory (srov. KLEIN – SOUKUP in BENEŠ et al. 1963). Při současném mapování, prováděném převážně v uplynulých dvou letech, byly tyto sedimenty, podle současné stratigrafie pánve označeny jako perucké vrstvy, zastíženy minimálně v sedmi vrtech a dvanácti dokumentačních bodech, obvykle ale jen ve formě eluvií a ve velmi nízkých mocnostech. Největší zjištěná mocnost ve vrtu St 28 v lese u křižovatky silnic Svatka-Český Herálec-Kameničky dosáhla 4,1 m (HANŽL – VÍT 2003). Perucké vrstvy jsou zde výhradně v písčitém vývoji (prachovitějíllovité písky proměnlivé zrnitosti). V lese jz. od Chlumětína byly zjištěny v nepatrných mocnostech ve vrtu i v odkryvech svrchu jílovité písky, pod nimi tuhé písčité jíly. V Krejcarském lese j. od rybníka Krejcar a stejnojmenné samoty byly ve vrtech a příležitostných odkryvech dokumentovány jílovité písky o mocnosti v průměru kolem 4 m a šedé písčité jíly s úlomky zuhelnatělé rostlinné hmoty. V obci Kameničky byly vrty situované v místech předpokládaného výskytu křídových sedimentů až na výjimku (Hi 21) negativní.

Současné mapování tak ukázalo, že rozsah a mocnosti křídových sedimentů jsou výrazně nižší, než se předpokládalo, a namísto jednoho většího souvislého denudačního reliktu jde o několik menších izolovaných výskytů.

Literatura

- BENEŠ, K. et al. (1963): Vysvětlivky k přehledné geologické mapě ČSSR 1 : 200 000, M-33-XXII Jihlava. – Ústf. úst. geol. Praha.
 HANŽL, P. – VÍT, J. (2003): Geologický popis vrtu St 28 Svatka. – MS Čes. geol. služba. Praha.